

Telegraful

Organ național-biser

Schimb
Onor. Red. «Transilvania»
(Str. Șaguna 8) Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele

să se adreseze Adm. ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nr. 915/1928 Pres.

Circulară

cătră preacucernicii protopresbiteri și parohi din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Implinindu-se o jumătate de an dela moartea marelui și gloriului nostru Rege Ferdinand I — inv. tām pe preacucernicii protopresbiteri și parohi ca în ziua de *Dumneacă, 29 Ianuarie a. c.*, după sfânta liturgie, să facă *parastas* pentru odihna sufletului marelui defunct, la care se vor invita toate autoritățile civile și militare și școlile din localitate.

Sibiu, 25 Ianuarie 1928.

Consiliul arhiepiscopesc.

„Ce e cu concordatul?” Intrebarea aceasta o pune confratele *Cu vântul*, monitorul nuntului papal dela București, a monsignorului Dolci. O ganul oficios al monsignorului, nu admite ca vizita ministrului Titulescu la Roma să fie împreună — după informațiunea unui ziar de seară — cu *anumite cereri*, făcute de guvern în chestiunea concordatului. «Tratativele între sf. Scaun — așa spune sus și tare confratele papist — și între guvernul român sânt definitiv încheiate și nimic nu se poate discuta».

Cu voia sau fără de voia *Cu vântul*, — care se pare că poartă suspect interes pentru «sf. Scaun», — concordatul totuși se va mai discuta, — poate chiar și în coloanele sale fi concordatate.

Biserica anglicană la răspântie

de Tr. Scorobet, asesor consistorial

IV

De când am început seria acestor articole, a avut loc la 11—14 Ianuarie c. consătuirea Episcopilor anglicani. S'a hotărât să se precizeze punctele referitoare la Prezența reală a Mântuitorului în elementele consacrate și metoda împărtășirii celor bolnavi cu sf. cuminicătură rezervată. E probabil că aceste precizări menite, a înlătura posibilitatea oricărei răstălmăcirii, se vor așterne spre ratificare forurilor bisericești: Congresul și Sinoadele. După aceea cartea de mult se va înainta din nou corpurilor legiuitoare spre ratificare.

Biserica e hotărâtă a-și apăra libertatea în chestii spirituale până la ultimele consecințe. Dar despre o desfacere a Bisericii din legăturile sale cu Statul nu poate fi vorba. Alianța Bisericii cu Statul datează dinainte de Reformațiune. Biserica anglicană reprezintă vi-eașă cel g'oasă a neamului englez. Acest neam și-a apărut suveranitatea și independența față de pretențiile papale ca și față extravagantele filor săi cari au

abandonat-o. O seamă de reformatori englezi au atacat pretențiile Papei într-o vreme când pe continent nimenea nu se încumeta să le desăprobe. Antemer-gătorii desrobirii spirituale ai creștinătății apusene în Anglia au articulat mai întâiu ideea, că autoritatea n'are adresă permanentă pe pământ.

Reformațiunea din Anglia e un act al Coroanei și al Parlamentului englez. Biserica a rămas catolică și a continuat să fiinteze ca biserică națională îndreptățită a introduce limba națională ca limbă de cult și a-și reglementa independent afacerile disciplinare. Ca Biserica națională și-a aranjat raporturile cu Statul în conformitate cu principiile, expuse de marii săi teologi, în frunte cu Richard Hooker. În substantă aceste principii recunosc că Statul și Biserica sânt doi factori cari colaborează spre binele neamului. Deși scopul este comun, funcțiile lor diferă și e bine să fie distinse. Misiunea bisericii e să învețe adevărul divin și să administreze sfintele taine.

Slujba Statului e justiția, apărarea, taxarea etc.

Raportul între Stat și Biserică e asemenea raportului dintre bărbat și soție, prin care, în senzul argumentării Sf. Pavel, soția necredincioasă se sanctifică prin soțul credincios, iar bărbatul necredincios prin soția credincioasă.

Cei doi factori trebuie să nizească a crea și alimenta respectul și încrederea reciprocă printr-o colaborare sinceră și rodnică și celce ar proceda altfel, din orice motive, nu face altceva decât să repete rolul Șarpelui din grădina Raiului.

În vremea când Hocker a expus principiile și aplicațiile lor la alianța dintre Stat și Biserică, Regalitatea nu era numai o ficțiune constituțională, ci în numele Statului avea drepturi în chestii interne bisericești. Dreptul de proprietate al Bisericii involve în sine dreptul de control al Statului. Statul și-a rezervat dreptul moral de a restrânge, a reforma și a desființa acea biserică sau comunitate, care căuta să submineze Statul pe calea propagandei revoluționare ori a recunoașterii unei Suveranități externe precum și orice biserică și confesiune care corupe morala publică și particulară ori produce

FOIȘOARA

Regulament

(Urmare).

Art. 86. Înainte de anchetarea vre-uneia din plângerile prevăzute în art. 78 alin. a, chiriarhul poate cere informații prealabile dela organele sale subalterne administrative.

Art. 87. Anchetele se fac în localitate unde domiciliază părțile și într'un local mai dinainte ales de delegatul însărcinat cu anchetarea.

Art. 88. Cu cel puțin 15 zile înainte de a merge în localitate spre a face anchetă, delegatul însărcinat cu aceasta va vesti părțile despre ziua ora și locul unde se va face ancheta, cerându-le să se prezinte cu toate dovezile ce vor avea.

Părții învinuite i se va trimite

întotdeauna în rezumat punctele de acuzare, cuprinse în reclama îndreptată împotriva sa.

Art. 89. Vestirea părților și a martorilor, dacă în cauză este preotul ajutor, diaconul sau unul din personalul inferior, se va face prin parohul local.

Dacă însă reclamantul este însuși parohul, vestirea lui, a martorilor și a reclamantului se va face prin parohul celei mai apropiate parohii din localitate.

Art. 90. Vestirea părților se va face prin luare de dovadă scrisă dela părțile și martorii în cauză.

În caz că vreuna din părți ar

refuza să dea dovadă, sau ar fi absentă din localitate, sau n'ar ști să semneze, vestirea se va preda făcându-se un proces verbal despre aceasta.

Prezența părților și a martorilor la anchetă face dovada îndeplinirii procedurii de vestire.

Art. 91. La ziua fixată pentru cercetare se va urma de către delegatul chiriarhiei astfel:

a) Se vor introduce înăuntru localului unde se face ancheta numai părțile. Afară de anchetator eventual secretarul său, reclamantul și reclamatul, n'are voie nimeni a sta în sala de anchetă;

b) Se va da citire reclamațiunii în auzul celor de față;

c) Se va întreba reclamantul dacă își recunoaște reclamația și în caz afirmativ dacă și-o mai susține;

d) Dacă obiectul reclamației nu-i de natură gravă, se vor sfăui părțile să se împace;

e) În caz de nereușită se va întreba părțile ce are de spus în descărcare. Depoziția proprie e suficientă;

f) Se va cere reclamantului să producă dovezile ce le are întru susținerea acuzației.

Art. 92. Reclamantul este da'or să facă proba celor afirmate de el.

Această probă se face cu martori, sau cu acte scrise și autentice.

Înviniurile nedovedite cu martori sau cu acte scrise autentice, cad asupra reclamantului, care se pedepsește cu înlăturarea din biserică și din însărcinările bisericești ce ar avea un anumit timp, după găsirea cu cale a consistorului și a chiriarhului.

Art. 93. Partea reclamată se va prezenta în persoană și nu va avea nimic de probat cu martori sau alte dovezi.

Propria sa mărturisire e considerată cu adevărat până la proba contrarie și nu este nevoie să fie

desbînări și tulburări între cetățenii săi.

Nici Hooker n'a admis că Statul să se limiteze numai la interesele materiale și economice ale cetățenilor și arată printr-o expresie drastică, cum Statul nu poate avea rolul păstorului care e pus să poarte de grijă oamenilor să se îngreșe ca și cum ar o turmă de porci.

În scrierea sa: *The Church of England*, Episcopul Headlam spune: «Dacă se stăruiește în unele cercuri bisericesti ca să înceteze legătura dintre Stat și Biserică, aceasta s'ar putea ajunge numai atunci, când am vinde tot ce avem, și am pleca în lume fără de nici un bagaj și fără pungă și să propovăduim Evanghelia. Dar controlul Statului a fost în sens pozitiv și binefacător și n'a stingherit misiunea spirituală a Bisericii (pag. 193)». Ce e drept, au existat cazuri izolate cum este al lordului Melbourne, care spunea: Dacă e să avem o religie, să sprijinim una care e rece și indiferentă. Însă în general, poporul englez a aspirat totdeauna după religia care-l angajează la slujbă plină de devotament și nu îngăduie neutralizarea comodă și netrebnică a vieții.

Statificarea Bisericii anglicane i-a asigurat privilegiul de a fi păstrătoarea comorilor spirituale acumulate ale poporului englez.

Toate celelalte confesii din Țară sunt exclusiviste și sectare, numai Biserica de Stat este comprehensivă și inclusivă. Statul îngrijește de catedrale, ca vetre de lumină, de pietate și de întreprinderi misionare. A dotat multe biserici istorice cu bunuri imense, la care plasează oameni de cultură și de știință pentru ca să nu se întrerupă succesiunea apostolică a erudiției sacre din biserică națională.

Intr-o biserică independentă și democratică n'ar fi putut exista în toată vremea atâția cugetători

independenți și n'ar fi dăinuit acea atmosferă prielnică și caracteristică oricărui progres religios.

Statificarea Bisericii a împiedicat statornic formarea birocratismului bisericesc, o plagă atât de frecventă în bisericile instituționale.

Statificarea în Anglia a ținut în echilibru normal Clerul și Episcopatul, a priveghat ca să se menție drepturile constituționale ale Clerului inferior și ale mirenilor și a înăbușit tirania autocratismului ierarhic.

Statificarea Bisericii a ținut în frâu Statul de a nu aluneca pe povârnișul secularismului. Că Biserica anglicană a înreprim uneori și acțiuni, cari nu erau proprii spirituale ci sociale și economice, a fost o binefacere, cum s'a dovedit ca prilejul marelui greve muncitorești recente, de proporțiile unui război civil, când Șeful Bisericii a luat rolul de arbitru dintre muncitori, capitaliști și guvern, isbitind să restabilească pacea internă și ordinea în Țară.

Există și multe anomalii.

Metodul instituirii episcopilor e pricină de nemulțumire. Interzicerea Preoției de a străbate în Parlament, etc.

Toate Autocefaliile își au metehnele lor.

Englezul nu se sinchisește de anume absurdități logice în organizația politică, atâta vreme cât aceasta funcționează fără să producă stări intolerabile.

Câtă vreme nu se poate înlocui statificarea cu ceva mai bun, e în interesul Statului și al Bisericii să fie în alianță.

Un «incident» a fost actul din 16 Decembrie 1927 al Parlamentului englez. El nu va putea sdruncina o legătură, care trebuie să fie indestructibilă în orice biserică creștină și națională.

Inchei această serie de articole cu o reflexie. Biserica noastră e de stat, ca și cea an-

glicană. Situația aceasta nu e un privilegiu ci o mare responsabilitate religioasă și națională, pentru conștiința credincioșilor ei ca și a guvernanților Țării.

Cum s'a manifestat această responsabilitate în trecut și cum e în prezent, — nu mai aparține scopului acestor articole.

Conferențe, Festival, Concert în Sibiu

— *Manifestații culturale. — În sala prefecturii. — 24 Ianuar, cu serviciu divin și festival. — Concertul Reuniunii române de muzică. —*

Săptămâna aceasta sibienii au avut dese prilejuri să se întrunească la manifestații culturale întocmite cu deosebită grijă și pricepere.

Mult prețuitul conferențiar, dl general I. Manolescu, neobositul președinte al Centralei Caselor naționale, a ținut în Sibiu *trei* conferențe, între care două la Cercul militar civil, și una — în seara de Duminică, 22 Ianuar, — în sala prefecturii, ca a doua conferință în seria nouă, organizată de despărțământul local al Asociației și de secția Sibiu a Asociației prof. secundari români.

Dl general Manolescu, recunoscut ca una dintre cele mai distinse personalități ale neamului, a vorbit, cald și convingător, despre *Cultură și democrație*. Ideea de cultură nu stă în contrast cu spiritul democratic; dimpotrivă: cultura și democrația se întregesc împrumutată. Idealul nostru, după război trebuie să fie afirmarea culturală a personalității *românești* în tre celelalte neamuri ale lumii. Conferențiarul face deosebire între cultura națională-imperialistă și cultura națională-democratică arătând avantajele celei din urmă, care nu însemnează nici decum răsturnarea ordinii sociale. Cultura românească se caracterizează prin duhul său adânc religios creștinesc. Datoria noastră e să căutăm și să ne formăm conștiința de colectivitate. În munca aceasta n'avem trebuința d'a ne lua, drept model, pe supraomul cutărui filozof, ci pe Mântuitorul nostru Isus Hristos, ale cărui învățături dumnezeiești, răspândite de harnici apostoli ai culturii și ai credinței, vor îndrepta spre bine stările de nemulțumire sufletească ce bântue

astăzi pretutindeni. — Conferența dlui general a fost des și viu aplaudată.

Ziua istorică a neamului românesc, când, înainte cu 69 de ani, s'a făcut unirea principatelor dunărene, s'a sărbătorit și de astă dată, aducându-ne aminte de trecut și de datorii de împlinit pentru viitorul țării, în care ne a învrednicit Dumnezeu să vedem înfăptuirea unirii noastre naționale sub unul și același Suveran.

Sâmbul, în ziua de Marți, 24 Ianuar, a luat înfățișare de mare sărbătoare, tricolorul fălăia pe edificele publice și particulare.

În catedrală, la ora 10 și jumătate, după terminarea sfintei liturgii, a început slujba Doxologiei, fiind de față I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, Corpul ofițeresc în frunte cu dl comandant de corp, general Găvănescu, autoritățile civile cu dl prefect N. Regman, elevii tuturor institutelor de învățământ din localitate cu profesorii, și mulți alți credincioși.

Serviciul divin s'a săvârșit din partea părintelui vicar arhiepiscopesc, I. P. C. Sa Arhimandritul Vasile, asistat de preoțimea catedralei.

La finea serviciului divin a cuvântat părintele I. Dăncilă, aducând elogii înfăptuitorilor unirii dela 1859.

După amiază, la ora 4 a urmat festivalul de «24 Ianuar» în teatrul sibian, cu program ascultat de un impresionant număr de cetățeni, veniți să se înalte sufletește, ascultând cuprinzătoarea conferință a dlui general C. Găvănescu, comandantul corpului VII armată, precum și prestațiile celelalte ale programului: corurile școalelor superioare de comerț și liceului Gh. Lazăr, o recitare de versuri patriotice, și buclăile executate de orchestra Regimentului 90 Inf., sub conducerea unor vrednici dirigenți.

Luptând și lucrând stăruitor, în bună înțelegere și bună socoteală, avem să păstrăm și să întărim ceea ce am izbutit să dobândim cu supraomenești sacrificii în lungul veacurilor trecute, — aceasta a fost încheierea avântelor cuvinte, rostite de ilustrul conferențiar dela 24 Ianuar.

Atât conferențele, cât și acest festival au fost onorate cu prezența I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae și a unui prea numeros auditor de civili și militari.

Joi, în 26 Ianuar, ne-a delectat din nou vechea noastră reuniune de muzică «Gh. Dima», care în sala mare a Uraniei ni-a dat unul dintre cele mai reușite concerte din earna aceasta.

sprijinită pe dovezi și mărturii străine.

Art. 94. Imediat după confruntarea acestora se introduc martorii câte unul și pe rând. Îndată după ce un martor și-a făcut depozitia, va fi ținut în lăuntru localului de anchetă până ce toți martorii și-au sfârșit depozitiile lor.

Art. 95. Depozițiile martorilor se fac sub prestare de jurământ pe Sf. Cruce și Sf. Evanghelie.

Înainte de a-și face depozitia, fiecărui martor i se va atrage luarea aminte să spună adevărul și să nu ascundă nimic, căci mărturisirea va avea s'o întărească cu jurământ.

Art. 96. Fiecare martor va fi înțrebat mai întâi să declare:

- Care este numele și prenumele;
- De câți ani este;
- De ce religie este;
- Ce ocupațiune;
- Dacă este rudă sau înscris

cu una din părți și în ce grad;

f) Dacă este în dușmănie sau în proces cu una din părți;

g) Dacă se află în serviciul uneia din părți;

h) Dacă i-a promis sau i-a dat ceva ca să nu spună adevăr și dacă da, cine sau prin cine;

i) Nu i-a învățat cineva cum să mărturisească.

Art. 97. Martorul va depune numai oral. O depunere scrisă nu este admisibilă.

Art. 98. Înainte ca martorul să-și fi depus mărturia, delegatul chiriarhal va atrage atenția martorului asupra jurământului ce va avea de depus și asupra consecințelor lui prin următoarele cuvinte:

«Ia aminte că Dumnezeu care știe toate, — martor de jurământul ce vei face, — dacă vei spune neadevărat te va pedepsi. Asemenea să cunoști că și legea omenească pe-

depsește pe cel ce este martor mincinos».

Art. 99. Martorul după ce și-a făcut depozitia, e obligat să depună jurământul următor:

Va pune mâna pe Sf. Cruce, delegatul va rosti și martorul va spune după dânsul următoarele:

«În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

«Eu jur înaintea Atotputernicului Dumnezeu care știe toate și mă leg în cuget curat, că am mărturisit adevărul, fără ură, nici părtinire pentru vreuna din părți, spunând numai ceea ce am văzut și știu.

«Așa să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 100. Fiecare martor după depunerea jurământului e obligat să semneze foaia de jurământ ce a presat.

Dacă nu știe carte, jurământul va fi semnat de martor prin punere de deget și certificat de delegatul

chiriarhal.

Art. 101. Nu pot fi admiși ca martori decât acele persoane care întrunesc condițiile de moralitate cerute de Sf. Canoane și legile țării.

Art. 102. Aprecierea calității martorilor este lăsată la aprecierea consistorului care va asculta, în caz de îndoială, pe reprezentanții acuzării și ai apărării.

Art. 103. Respingerea unui martor va fi motivată, și motivele se vor trece în procesul verbal al anchetei.

Art. 104. Lipsa jurământului din dosarul anchetei, anulează depozitia martorului respectiv.

Art. 105. După ascultarea părților și a martorilor se va dresa un proces verbal în care se vor trece depozitiile părților și ale martorilor.

În depozitiile martorilor se vor trece toate întrebările indicate la art. 96 cum și vorbirea că a jurat potrivit art. 90.

Corurile mixte, pregătite temeinic, au cântat exclusiv cântece bisericești, compoziții de seamă, din autori români și străini. Orchestra orașului, condusă de dl N. Oancea, a ri-

dicat și mai mult nivelul artistic al concertului de Joi. Acelaș bun cuvânt îl avem în sfârșit și pentru cunoștinții și valoroșii noștri soliști: dna Mioara Dr. Vilt și pâr. N. Topolog.

Noul primate în Ungaria

— *Păreri și contrapăreri. — Numirea noului primate. — Fapte recente. — Întâmpinarea primatului pe «pământul maghiar». — Salutul arhiducelui Iosef Francisc. — Răspunsurile Primatului la diferitele discursuri. — Cine alimentează duhul iredentist al Budapeștei?* —

Într'un număr precedent al ziarului nostru (dela 16 Decembrie a. tr.), exprimăsem părerea, că numirea preotului benedictin Serédi în scaunul de primate al catolicilor din Ungaria se poate atribui stăruințelor desfășurate, pe lângă curia romană, din partea fostei împărătese Zita, și că legitimiștii unguri sperează să aștepte în noul primate un factor hotărâtor pentru aducerea lui Otto de Habsburg pe tronul Ungariei.

Incheiem acele puține observări cu vorbele: Va fi regretând papa adânc detronarea Habsburgilor și desmembrarea împărăției lor, cu ajutorul cărora ne au asuprit pe noi, dar... nu mai învie morții.

Atâta a fost de ajuns, ca Monitorul de pe Târnave, *Unirea*, în numărul său de Crăciun, să sară în apărarea «Sfântului Scaun», și năpustindu-se asupra noastră să ne acuze, că aducem «insultă» Vaticanului, și că în suferințele ortodoxe «ura contra catolicismului predomină... ori ce alt sentiment».

Va să zică, — după *Unirea*, — presupunerile și socoteile noastre, ale ortodoxilor, erau cu desăvârșire greșite; căci Vaticanul ne iubește grozav, pe noi, pe români; ear numirea noului primate dela Strigon, în persoana lui Serédi, nu este alt ceva decât «o desaprobară a politicii șoviniste și revanșarde dela Budapesta», — grație întocmai *Unirea* de Crăciun.

Acum, gâdească faptele, produse de atunci încolo. La sfârșit apoi vom vedea cine și cum se va fi edificând pe urma lor.

Correspondentul din Budapesta al marelui cotidian *Neue Freie Presse*, depeșează, în 19 Ianuar 1928, ziarului său despre sosirea și primirea noului primate în Ungaria. Eată câteva părți întregi din această depeșă:

«Nou numitul primate, *Iustinian Serédi*, a sosit astăzi — în 19 Ianuar —

pe pământul maghiar, urmându-și călătoria peste Canja-mare, Budapesta, Comorn, la abația din Panonhalma. În stațiunile mai mari l-au întâmpinat mii de oameni. Când primatetele s'a ivit la fereastra vagonului său salon în Canja-mare, fu salutat de *arhiducele Iosef Francisc*, cu o vorbire în care spune, între altele, următoarele: «In persoana Eminenței voastre vedem noi peatra de temelie a dreptului public ungar și a constituției ungare, peatra de temelie care poate să salveze sârmana noastră patrie. Eminența voastră sosiți în miez de noapte maghiară la frontierele patriei, vestind zorile. Ear zorile se apropie, nu peste mult vor fi aici. Imporăm binecuvântarea lui Dumnezeu asupra activității Eminenței Voastre».

Primatele răspunde într'o cuvântare de acelaș colorit, politic, și amintind raporturile dintre Italia de azi și Ungaria, urmează: «*Trebuie să căutăm să dobândim și interesul altor țări. Știu prea bine, că simpatia nu sânt de ajuns, ci mai trebuie să existe și comunitatea de interese între națiunile cu care vom să intrăm în legături. Lozincă mea este: Pax et iustitia. Fiecare maghiar știe că, pe cat timp nu va stăpâni dreptatea, nu poate să fie pace. Va rog să colaborați cu mine și să mă sprijiniți, ca să și înlăptuim dreptatea și pacea. Prin munca armonică trebuie să se creeze temelie pentru al doilea mileniu al Ungariei*».

Adresându-se presei, oratorul a zis: «Granițele țării sânt strămuntate și micșorate; eu însă cred, că dacă națiunea va lucra în unire, toate au să fie bune».

În Alba regală acelaș reprezentant al papei a accentuat din nou, că: «nu poate să domnească adevărata pace, căia vreme nu se face dreptate

Ungariei. Ear dreptatea va face, ca Ungaria să fie earăș mare».

În gara dela Budapesta, omul Vaticanului, — răspunzând salutului adus de ministrul cultelor, contele Klebelsberg, care venise în numele regentului Horthy, — a declarat:

«Umăr la umăr avem să re-staurăm patria noastră. Putem fi convinși cu toții, că Sanctitatea Sa — papa — ne iubește. Iubirea aceasta trebuie să o prețuim cu atât mai vădit, cu cât Sfântul Scaun, pe timpul când în străinătate eram atât de rău înțelegi, a fost unică putere care ne-a întâmpinat cu înțelegere».

Furtunoase «Éljen» răspund discursului rostit de primatetele Serédi, sfârșește corespondentul dela N. Fr. Presse.

Eată, prin urmare, cum stăm cu «desaprobarea politicii șoviniste și revanșarde dela Budapesta!» — vorba canonicului analfabet dela *Unirea*.

Biserica romano-catolică întreține — nici că poate alt fel! — duhul de vrăjmășie al ungurilor pentru toți cei desrobiți de sub jugul lor. Biserica romano-catolică alimentează mereu poftele ungurești după pierdutul paradis al Ungariei milenare.

Presă română — minus *Unirea* și codițele sale — va găsi ori când cuvintele necesare, pentru a răspunde acelora cari nu pot sau nu vreau să priceapă rostul căjii viădiceșii, și, în locul credinței și iubirii între oameni, povăduesc — duhul iredentel, facând apostolat pentru învierea din morți a faimoșilor împințași și cu pene de cocoș și a stăpânilor lor nazdravani.

Compătimim acest soi de catolicism.

Noul regim al cultelor. Presa din capitală atâta următoarele amănunte:

Anteproiectul noului regim al cultelor în România dă compietă libertate cultelor recunoscute, și anume: religiei ortodoxe a bisericii naționale române, cultului român greco-catolic, cultului catolic latin și armean, cultului reformat (calvin), cultului evanghelic-luteran, cultului unitarian, celui mozaic, celui mahomedan și celui baptist.

În proiect se prevăd dispoziții privitoare la schimbarea credinței, care se îngaduie credincioșilor după vârsta de 18 ani, pe lângă îndeplinirea formalităților necesare acestui act.

Șefii tuturor cultelor recunoscute vor trebui să depună jurământ de

credință Regelui și de supunere constituției și legilor țării noastre.

Proiectul mai cuprinde amănuntele privitoare la supravegherea și controlul cultelor de către statul român în legătură cu asigurarea liberei dezvoltări și manifestări religioase, precum și amănunte privitoare la judecarea nențelegerilor și abaterilor dela îndatoririle firești ale credincioșilor, slujitorilor de altare și conducătorilor deosebitelor confesiuni.

Proiectul va fi supus dezbaterilor parlamentului în primele zile ale sesiunii actuale.

Se lapadă de înaintași? Moșii și strămoșii concetățenilor noștri sași erau celebri ca oameni plini de chibzueală și cuminție. Sașii de astăzi, dacă ar fi să i caracterizăm după semnele ivite aproape zilnic, în organele lor de publicitate, se lapadă de-a binele și tot mai mulți de aceste însușiri ale înaintașilor lor. Într'un articol mai nou al *Tageblatt*-ului sibian cititorii săi sânt îndemnați să întrebuinteze, în grai și scris, exclusiv numiri *nenfește* pentru localitățile țării românești. Cine ar putea ghici, că b. o. *Strassburg an der Mieresch* însemnează tocmai Aiudul nostru lângă Murăș? Sau că *Neumarkt* este Târgu-Murăș, ear *Diernitz* (sau așa ceva) ar fi să fie Deva, — unde, de alt fel, cu greu se va mai fi găsin un singur suflet de sas. Pe vremea ungurească sașii, mai puțin exclusiviști ca acum, nu întrebuinteau decât cuvintele: Nagyenyed, Marosvásárhely, Déva, pentru localitățile amintite.

Astăzi însă, ajunși sub stăpânire «valah», refuza a se adapta stărilor schimbate de lucruri... Cu atât mai rău pentru cei ce se lapadă de vechea chibzueală și cuminție.

Caz revoltător se raportează, din Salaj, presei bucureștene. Și adevă: Biserica ortodoxă română și greco-catolică română din comuna urbană *Carel*, județul Salaj, ceruseră primăriei un ajutor din suma de 25 mii lei, destinată în bugetul comunei pe anul 1927, pentru ajutorarea bisericilor din localitate. Delegația permanentă comunală formată din 3 români și 1 ungur a hotărât să se dea: 375 (*trei sute șaptezeci și cinci*) lei bisericii ortodoxe române, 6875 lei bisericii greco-catolice române, alte mișoare celorlalte confesiuni, — care nici nu s'au gândit să ceară ajutor bănesc, fiind în situație de a administra fonduri proprii de milioane de lei. Icusita delegație, care a acordat până și templului iudeoesc 4215 lei, s'a lăsat condusă, în chestiunea dis-

Art. 106. Martorii vor putea fi din nou întrebați ori de câte ori va fi nevoie, în urma ascultării altor martori.

Art. 107. Părțile ca și delegații pot pune martorului orice chestiune.

Părțile înainte de a pune chestiunea vor trebui să ceară îngăduire dela delegat.

Art. 108. În cursul depunerii martorului, nimeni n'are voie să-l întrerupă.

Art. 109. Dacă acuzatorul ar voi să mai propună și alți martori decât cei indicați de el în reclamă, aceasta nu i se va îngădui decât sub condiția de a-i fi anunțat delegatului cu cel puțin 8 zile înainte de data cercetării.

Martorii noi propuși pentru data anchetei după termenul de 8 zile nu se țin seamă, însă pot fi citați în fața consistorului dacă cauza se va deferi judecății.

Art. 110. Depunerile părților în litigiu cum și obiecțiunile ce s'ar ridica privitor la martori și mărturiile lor, se pot face și înscris, dacă părțile știu carte, și depune la dosarul anchetei.

Art. 111. Pentru stabilirea unui adevăr, în care opinia experților e necesară, anchetatorul poate chema la expertiză și specialități.

Art. 112. Expertul va trebui să îndeplinească aceleași condițiuni ca și martorii și să depună jurământul prevăzut la art. 99.

Art. 113. Dacă vreo persoană din cele ce depun la cercetare nu va ști să scrie, va semna prin punere de deget, iar persoana care face ancheta va atesta despre aceasta.

Art. 114. După trecerea în procesul verbal a depozitiunilor părților și a martorilor, persoana însărcinată cu cercetarea va citi în auzul tuturor cele scrise și va întreba dacă vreuna

din părți mai are ceva de adăugat, sau de obiectat.

Art. 115. Despre răspunsul dat se va face mențiune în procesul verbal. Lipsa îndeplinirii prescripțiunii art. 114, atrage după sine nulitatea cercetării. (Urmează).

La tomneala slugii

— Schița pastorală —

Seară de eamnă. Afară ningeă domol. Hornul casei parohiale înălță un stălp alburiu de fum prin văzduhul plin cu fulgi călători. În cancelarie era lumină. Noul preot, părintele Iacob, sta de vorbă cu cântărețul Moise și cu crâșnicul său Toader. Părintele voeă să-și cunoască fiii suflotești după virtuțile și viciile lor și-și culegea, în liniștea serii, știrile trebuincioase dela ajutoarele sale. El cetia, din «protocolul familiar», numele

credincioșului și întreba apoi pe cei doi sfetnici dacă este bisericos, dacă se spovedește pentru casa Domnului, dacă știe carte, dacă-i cu năravuri bune, dacă-i cu dreptate, dacă-i milostiv, dacă înconjoară crâșma, și altele. Și tot ce mărturiseau slujbașii bisericii, părintele Iacob își răbojea în carnetul său. Trecea apoi la soția credincioșului și la copiii lor, interesându-se și știricind la fel ca mai înainte. Și, în cursul interogării, felurite gânduri se trezeau în mintea lui și felurite sentimente în inima lui.

«O, Doamne, de ce sânt silit să cer judecata acestor oameni asupra tuturor fiilor mei suflotești? De ce n'o am pe-a înaintașului meu în slujba Domnului? Am matricole, am cronică, am protocolul familiar, — dar tocmai ceeace constituie temelul vieții pastorale, evidențiarul stării suflotești a credincioșilor mei, nu-l am! Ar urma să aștept câțiva ani, până-i voi cunoaște

tribuirii sumei de 25 mii lei, de raporturile *numerice* ale populației din Carei, și nu de trebuințele reale ale bisericilor. În Carei avem un număr considerabil de credincioși ortodocși, funcționari și militari, cari n'au până acum decât o modestă capelă. De aceea felul cum s'a rezolvit (în 13 Dec. 1927) chestiunea ajutorului dela Carei, este profund jignitor pentru biserica noastră și trebuie rectificat.

Nr. 815/1928 Pres.

Circulară

cătră toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Carnete pe C. F. R.

Intrucât la Consiliul arhiepiscopesc sosesc o mulțime de cereri fără anexele necesare, se atrage în deosebi atențiunea precucernicilor preoți, că pentru esoperarea carnetelor pe C. F. R. cl. II. pe seama lor și familiilor sunt a se înainta Consiliului arhiepiscopesc următoarele anexe:

1. Pentru *preot* o fotografie semnată în dos, cu indicația parohiei și a județului și recipisa de la orice gară despre plata taxei de 25 Lei plus 1 Leu în mărci poștale;

2. Pentru *soția* preotului o fotografie semnată în dos și aceeași taxă ca la punct 1, și se va arăta numărul carnetului soțului.

3. Pentru *copii*, și anume fetele până la 18 ani, iar băieții la 21 ani, se va înainta o fotografie semnată în dos, extras de botez, numărul carnetului tatălui, recipisa dela gară despre plata taxei de 10 (zece) Lei și 1 Leu în mărci poștale.

Cererile nelumbrate cu 8 Lei, și care nu vor fi însoțite de toate anexele, nu se vor rezolvi și se vor pune la arhivă.

Sibiu, la 21 Ianuarie 1928.

Consiliul arhiepiscopesc.

Pentru Sfânta Mănăstire Brâncoveanu

— De peste munți. — Din eparhia Aradului. — Alte daruri. —

Intre zeloșii colectanți și plasatori de cărămizi, în scopul refacerii sfântului lăcaș brâncovenesc dela Sâmbăta de sus, înregistrăm de astădată pe harnicii protoierei, Prea Cucernicile Lor *Vincentiu Pop* din Urlați, județul Prahova, și *Ioan Georgia*, al Ienopolei din eparhia Aradului.

Vrednici de toată lauda sânt și credincioșii sfintei noastre biserică din parohiile: *Brețcu*, *Brașov-Dârste*, *Cincul* și *Bârghiș*, pentru evlavioasa râvnă arătată cu acest prilej.

Contribuirile sânt următoarele:

P. C. protoiereu *Vincentiu Pop* din Urlați, județul Prahova:

a) a colectat cu lista de subscriere Nr. 378 dela protopopul *Vincentiu Pop*, Nic. T. Mateescu cu soția *Floarea*, *Nae Gh. Dumitrache* cu soția *Eugenia* din comuna *Apostolache*, câte 1000 lei, *Nicolae D. Mateiu* și *Tinca N. D. Mateiu* din aceeași comună, câte 500 lei, dela alți credincioși 940 lei, în total 4940

b) a plasat cărămizi în valoare de 2000

P. C. protop. al *Jenopolei*, *Ioan Georgia*, din eparhia Aradului:

a) a colectat cu lista de subscriere Nr. 148 dela *Ioan* și *Ana Georgia* în *Ineu* 1000 lei, dela alți credincioși 1000 lei, în total . . . 2000

b) a plasat cărămizi în valoare de 2000

În lista de subscripție din parohia *Brețcu*, protop. *Oituz*, a contribuit *Ioan Tenechiu Turcu* 500 lei, mai mulți credincioși 3239 lei, în total 3739

În lista de subscripție din *Brașov-Dârste* au contribuit *Daniil Martin*, învățător, 500 lei, mai mulți credincioși 2750 lei, în total 3250

În lista de subscripție din parohia *Cincul*, protop. *Agnita*, a contribuit *I. Brumbea*, director școlar în *Cincul* 1000 lei, mai mulți credincioși 1137 lei, în total 2137

În lista de subscripție din parohia *Bârghiș*, protop. *Agnita*, a contribuit *Ioan* și *Maria Oros* 1000 lei, *Ioan Porcea*, învățător, 200 lei, membri consiliului parohial ortodox din *Bârghiș* 650 lei, în total 1850

Total 21,916

Suma de mai înainte 3.094,409

Total general 3.110,325

Zi de serbatoare într-o parohie. O corespondență mai lungă ne descrie, cu îndreptățită însușire, serbarea împreună cu introducerea oficială a noului preot, *pâr. Eue Ioanoviciu*, în *Feldioara*, comuna fruntașă în *Țara Barsei*. Introducerea solemnă s'a făcut la 15 Ianuar. a. c. prin *Prea Cucernicia Sa* parintele protopop al

Brașovului, *Dr. Iosif Biaga*, în cadrul unei serbări bisericești dintre cele mai înalțătoare. Ziua de mare bucurie, când biserica vaduvită din *Feldioara* își recapătă mirele dorit, fie de bun augur pentru întărirea bunei înțelegeri, între conducători și conduși, în interesul propășirii culturale și morale a trunțașei comune din *Țara Barsei*.

S'atunci să încep ciadirea, pe baza solidă a cunoașterii, ca să nu zdesc pe nisip. Dar așa înc'ar fi rău. Când îți lipsește pâinea albă, e bună și cea brună. Când nu am judecata preotului, îmi este folositoare și a cantărețului și a crâșnicului. Voi pași mai sigur pe urma lor. Dar, nu voi dibui.

Lucrul sporea. Slujbașii bisericii se gândeau la fiecare nume. Apoi începeau să povestească. Ba una, ba alta. Deodată, cursul povestirii îl întrerupese un ciocănit la ușă. Se iviră apoi doi oameni: un bătrân și un fecior.

— Bună seara, părinte!

— Fiți sănătoși, dragii mei. Înaintați și ședeți. Și spuneți cu ce treabă pe la noi?

— Mulțămim, părinte, că nu sântem osteniți. Ear despre treabă, s'o spun: am auzit că ai băga o slugă. Și am gândit că feciorul ăsta, al meu, ar fi potri lit.

— Adevărat. Am trebuință de o slugă. Gheorghe, care a venit cu mine aici, din satul cel vechi, vrea să se însoare. Ear lângă cei doi cai și cele două vaci și celelalte marunțuri, de pe lângă casa omului, neapărat îmi trebuie îngrijitor; — dar dacă-i vorba despre asta, să ședeți, să povestim.

S'așează oamenii știoși. Cărțile multe din biblioteca parintelui le rodesc privirea. Bătrânul vorbește:

— Părinte, din cărțile astea ai putea încărca un car de patru boi!

— Ne trebuie, moșule. Albinele scot mierea și fagurii din flori, eare noi învățatura din cărți. Dar, să ne vedem de vorbă. De câți ani e băeatul?

— De 20 de ani. E vârtos ca peatra și tare ca un bou. Îi duce doi saci subsuoară. Așa eram și eu în vremea mea.

Parintele *Iacob* îl măsoară cu privirea din creștet până 'n tălpi. Li

parea un trunchi de stejar, plin de putere și vâjnoșie.

— Mai slujit-a undeva?

— Tot la bîndul străinului a crescut. Dar are fire bună: seceră și cosește, ară și sămănă. Și face ispravă singur și la moară, și la pădure; e bun acasă, și-i bun la hotar, — ori unde-l pui.

Parintele mai privi odată la băeat. Limpezimea ochilor lui și roșeața sânată din față pareau a povesti despre cinstea tinărului. Privi apoi întrebător spre sfetnicul de față și clătinaul lor afirmativ li întări impresia.

— Bine, moșule. Acum să-mi spui ce sâmbrie cereți?

— După vreme, părinte. Ca să ieșim și noi. Apoi, să fie două rânduri de schimburi la an, două părechi de cioareci, un clichin, o șapcă, un pieptar, la Crăciun o pereche de păpuși noi, un șerpar, și altele nu mai știu. Era odată și sâmbănătură. Dar

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat cu trenul de Marți seara la București pentru a lua parte la deschiderea parlamentului.

Regina Marioara a Jugoslaviei a dat naștere, în 19 l. c., unui prinț. Din fortăreața *Belgradul* 101 salve de tun au anunțat poporulul fericitul eveniment. Noul prinț regal i s'a dat numele *Andrei*.

Se poate și așa, ba mai ales așa. La Cernuți București, în suburbie Roșă și Manastieriste, s'a organizat, în ziua de Boboteaza, o petrecere din partea societăților numite *Trezvii*. S'au reprezentat o piesă teatrală, apoi Irozii, pe urmă s'au jucat jocuri naționale. De însemnat: la întrecăta serbare au lipsit cu desăvârșire băuturile alcoolice, ear petrecerea a fost cât se poate de frumoasă și reușită.

Stupefiantele. Întinderea întrebunării supetantelor amenință să devie o calamitate socială. De aceea guvernul a întocmit un proiect de lege pentru combaterea iraticului cu stupefiant și pedepsirea celorce practică acest viciu. Proiectul va fi prezentat acum parlamentului.

Catalogul presei din România. Primim la redacție a IV-a ediție (pe anul 1928) din *Catalogul Presei din România*, aparut în editura agenției de publicitate «*Rudolf Mosse*» S. A. din București. Lucrarea își menține caracterul de prețioasă călăuză a celor ce au nevoie de propagandă prin presă. Catalogul dă indicații revizuite asupra tendințelor, tarifelor, dimensiunilor etc. a vre-o 600 ziare și reviste din țară, și pune tuturor la îndemână orientări perfecte în direcția publicității prin presă. Firmele comerciale și industriale importante, obțin «*Catalogul Presei din România*» dela editură: Agenția de Publicitate «*Rudolf Mosse*» Soc. Anon. București, Calea Victoriei 31.

Rugare. Primim: În vederea alcătuirii unui almanah din prilejul jubileului centenar dela fondarea liceului român de băieți din *Beiuș*, sânt rugați toți cei ce au făcut școala în acest institut, să-și comunice adresa precisă: domiciliul (comuna, plasa, județul), anul în care au urmat cursurile, clasele făcute acolo și profesunea prezentă. Anunțurile sânt a se

vad c'acum a cazut din «*clône*». Și mai era purcelul. Dar și el a cazut. Apoi, bani. Gândesc că n'ar fi mult o mie de lei pe lună... Și încălțăminte, câte o rupe...

Părintele și pironi privirea în pământ. Se gândea. Hainele-or face vreo 6000 lei. Lunar 500. Plus o mie, sânt: o mie și cincisute. Și reflecta în gândul său: Eu am 3000 lei pe lună, plată dela stat. Însemnează să mi-o împart cu sluga. Ei bine. Dar, după munca lui cele 32 jugăre de pământ bun și gras mă vor rasplăti cu roada lor, — dacă vrea și Dumnezeu. Mai crești un mînz, un vițel, niște purceli. O pereche de junci. Și tot rentează. Începu apoi cu glas mai răspicat:

— Zici cam multșor, moșul meu. Dar să te mai întreb ceva. Știe băeatul să scrie și să cetească?

— De unde! Dar nu-l pui în căntălărie, părinte!

— La mine sluga trebuie să știe

trimite la: Francisc Hubic, prof. la Acad. teol., Oradea, str. D. Cantemir Nr. 5.

Știri scurte. Conform datelor oficiale publicate acum, băile dela Karlovyvary (Carlsbad) au fost cercetate în 1927 de 63.627 oaspeți, între cari 3000 din România. Cel mai numeros sânt din Germania: peste 20 mil de oameni.

— Apele Dunării au înghețat, în earna aceasta ca în 1877, pe timpul războiului de neamănare. Ghița are, în unele locuri, grosime de 15 metri.

— Un american a izbutit să construiască aparatul care prefăce căldura solară în curent electric. O societate de capitaliști va pune în practică invenția.

— Sinuciderile bântue cumplit la Berlin. În anul trecut, 1927, s'au sinucis în capitala germană 1479 persoane de toate vârstele și condițiile. Înrăurirea filozofiei pesimiste este, se vede, din nou la modă.

— Prefectul Romei a adresat ziarelor rugămintea, să nu mai publice dări de seamă despre sinucideri și drame pasionale. Eată o măsură cuminte.

— Franța voește să reducă serviciul militar la un an, începând cu 1 Noiembrie 1930.

ȘTIRI LOCALE

Concert. Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu va da Duminecă, în 29 Ianuar 1928, în sala mare dela *Unicum*, un concert, al cărui profit net e menit pentru «Fondul expoziției jubilare». Programul concertului conține: coruri mixte, dirijate de dl Ion Stancu, recitări și cântece solo. Bilete se vând la Librăria Arhiepiscopalească și la casă. Începutul seara la ora 8.

Teatru. Artiștii teatrului național din capitală, în frunte cu G. Ciprian, I. Măruș, Dorina Demetrescu etc. vor reprezenta, Duminecă în 29 Ianuar a. c., ora 9 seara, în teatrul sibian, piesa în 4 acte, *Omul cu Măști*, de G. Ciprian, cea mai reușită din toate piesele originale câte s'au jucat, în anul 1927, pe scena teatrului bucureștean. Bilete: La Librăria Foaia Poporului în strada Mitropoliei.

Posta redacției

(v). Da, am cetit telefonul «Unirii». Aveți dreptate. De câte ori sânt călcate bătăturile dogmatice ale «infalibilului» părinte

carte, dragul meu. El nu va putea bate șezătorile. Va trebui să stea acasă. Și dacă va cunoaște slovele, va ceti «Lumina Satelor», cărți frumoase și folositoare, care sânt arme de suflet mântuitoare.

— Dar rugăciunile le știe? Și le zice în toată seara și dimineața?

— Să mă lertî părinte, dar asta n'o știu. Că până acum nici un stăpân nu m'a întrebat la tomneală de rugăciuni. Să spue el!

— Tatăl nostru-l mai știu. Altele nu prea. Că stăpânii nu-mi prea dau drumul la biserică. Și n'am prea avut de unde învăța. Imi pare și mie rău, c'am crescut ca dobitoacul. Dar ce era să fac?!

— La mine, fătul meu, toți căsăenii trebuie să se roage lui Dumnezeu. Regulat! Seara și dimineața. Om care nu se roagă, nu poate trăi în această casă parohială! În Dumineci și sărbători are să și isprăvească

dela Roma, se schiaună clarisimii doctorenci dela îmbinarea Tărnavelor.

Pr. M. R. în Ș. Birevolți a reclama întâi la *oficiul poștal* de acolo și a ne raporta, pentru ca, în caz de trebuință, să putem să ne adresăm și noi la direcția poștelor. Numerele reclamate (cam târziu) la administrație, vi se trimite din nou, întrucât le mai avem.

Din G. Papini

Fiul cel risipitor

Un om avea doi fii. Soția sa murise, dar li rămaseră acești doi fii. Numai doi. Doi însă valorează mai mult decât unul. Dacă lipsește unul, rămâne celalalt; dacă cel mai mic este bolnav, cel mai mare lucrează pentru doi; dacă ar fi să moară unul — doară și tinerii mor, ba încă uneori înaintea bătrânilor, — cel puțin ar rămânea unul pentru a avea grijă de sârmanul tată.

Acest om își iubea copiii. Li iubea pe amândoi, și pe cel mare, și pe cel mic: poate că pe cel mic li iubea puțin mai mult decât pe cel mare, dar așa de puțin încât aproape nici el nu o știa.

Totdeauna părinții au, pentru cel mai mic dintre copiii lor, oarecare slăbiciune: cel din urmă a fost copilășul în casă, așa încât copilăria lui, atât de recentă, se prelungește, și trage o dără puternică de doioșie aproape până în pragul vârstei adulte.

Pare că ieri sugea, încerca să facă cei dintâi pași și sărea pe genunchi.

Dar acest om nu făcea nici o deosebire: Cei doi fii ai săi li erau ca cei doi ochi, ca cele două mâni, egal de dragi, și se îngrijea ca nu cumva să-i lipsească ceva unuia sau altuia.

Cu toate acestea, între fiii aceluiaș părinte nu se întâmplă ca doi frați să aibă și aceleași firi.

Cel mai mare era băiat serios, cuminte, avea aere de om matur, de cap de familie. El respecta pe tatăl său, dar mai mult ca pe un patron decât ca pe un tată; el nu și neglijea cu nimic propria sa sarcină, însă cu servitorii era aspru și cărcotaș; își făcea rugăciunile prescise, dar pentru sarcini cari se sfârșeau în mizerie, dacă ar fi să-l credem, nu avea nimic în casa atât de plină totuși de bunătățile lui Dumnezeu. Fraților săi le arăta, în afară, iubire; — însă, în inima sa, le purta ură. Prin cuvintele: a se iubi ca frații, cineva zice contrarul de ce vrea să zică. Între frați iubirea adeverată e rară. Istoria evreească, ca să nu amintim de a altora, începe cu

Cain, ucigașul fratelui său; apoi Iacob înșală pe fratele său Isav; Iosif este vândut de frații săi; Avesalon omoară pe fratele său Amnon; Solomon omoară pe Odonias: sânge vărsat din cauza geloziei, nențelegerilor, trădărilor.

Fiul cel de al doilea părea a fi de altă viață. Lui nu-i era rușine de tinerețea sa. Avea toate poftele vârstei și toate pasiunile. Săptămâni întregi făcea fel și fel de mutre tatălui său, pentruca apoi, deodată, să se arunce de gâtul său sărbătorindu-l. În locul lucrului prefera plimbările cu prietenii.

Avea inimă bună: plătea pentru cei ce nu puteau plăti, făcea milostenii, ferindu-se de a nu-l vedea fratele său, nu lăsa să iasă nimeni fără mângăiere. Se ducea rar la sinagogă, ceea ce făcea ca el să fie privit cu un ochi rău de oamenii din vecinătate. Tinerilor li se recomanda să se ferească de el; cu atât mai mult cu cât, se zicea că el voia să facă pe grandomanul mai mult decât li îngăduiau mijloacele tatălui său, — om bun dar prea îngăduitor și orb, — și că uneori din gura lui ieșiau vorbe necuviincioase pentru un băiat de bună familie.

Cercul îngust în care i se scurgea viața, îl scârbea. El ar fi preferat să hoinărească în țări bogate, peste mări și peste munți, prin marile orașe împodobite cu coloane de marmură, acolo unde argintul și mătasa, luxul și desfășul se iafăiau în largul lor.

Aici, la țară, el trebuia să fie la poruncă și să-și înăbușască dispozițiile de nomad. Tatăl, bogat și bun cum era, socotea drahmele ca talanți; fratele făcea ochi mari dacă își schimba o tunică sau dacă intra puțin vesel; în familie nu se vorbea decât despre câmp și despre brăzdar, despre pășune și despre vite: aceasta nu era viață, ci chin.

Și într-o zi — după ce gândise adesea fără să poată vorbi, — își lua îndrăzneală și zise tatălui său: «Dă-mi partea care mi se cuvine, și nu ți voi mai cere nimic».

Bătrânul, la aceste vorbe grele, fără să răspundă, părăi odată pentruca să nu se bage de seamă că plângea. Nici unul din ei doi nu mai vorbi, despre acest lucru, timp îndelungat. Dar fiul suferea; fața sa era tristă, obrazul își pierduseră îmbujorarea; tatăl suferea văzându și fiul suferind, și suferința devenea și mai mare când se gândea că are să-l peardă. În cele din urmă iubirea părintească triumfă. Se făcură prețuirile și socotelile: fiecare din cei doi fi primî partea sa legitimă, iar restul li păstră tatăl pentru sine. (Urmează).

pot sluji lui Dumnezeu, iar sluga mea Mamonei.

— Adevăr grăești, părinte! Dumnezeu să te țină mulți ani între noi! Să ne rupi vâlul de pe ochi. Eu sânt acum peste 60 de ani, dar nu m'am gândit la asta! Și nu ni-au spus-o nici alții... Sluga era de curte și de hotar. Dar nu era și de biserică! Parecă bietul slugă ar fi fără suflet... Dumnezeu să te țină!...

— Acum, pricepi, copile, ce zic eu? Dacă pricepi, ai putea lua hotărârea să te porți așa, cum ți-am spus eu mai înainte? Ai putea isprăvi lucrurile pe care le-ai isprăvit până acum, ca slugă, la foștii tăi stăpâni și toate datorințele de căpetenie ale unui bun creștin, pe care le-ai auzit acum?...

— Datorințele vechi mi le implinesc, părinte. Ear pe cele nouă, de care am auzit aici, numai așa, dacă-mi stați în ajutor Sfinția Voastră. Învăț, mă rog, voi fi cinstit.

Nr. 390/928 Ep.

1—2

Localuri de prăvălii de închiriat

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu are de închiriat pe termeni de trei ani începând din 6 Mai a. c. patru localuri de prăvălii, și anume: două prăvălii în casa din Piața Unirii Nr. 10, și alte două prăvălii în casa din Piața Prințului Carol Nr. 25.

Reflecții să-și înainteze ofertele lor Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu până la 20 Februarie a. c. indicând felul comerțului ce se va face în prăvăliile la care reflectează.

Informațiuni se pot lua zilnic în orele oficiale la Inspectoratul realității arhiepiscopale în Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45, unde se pot vedea și condițiile de închiriere.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 15/928.

(6) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia a doua ortodoxă română din Orăștie, parohie de clasa primă, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt cele fasonate în tabloul B pentru întregirea dela stat; sesia parohială 32 jugăre, din care 16 jugăre din reforma agrară.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopopesc, și până în 8 zile înainte de alegere să se prezenteze parohului în biserică spre a celebra, eventual a cânta și cuvânta.

Orăștie, 8 Ianuar 1928.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Domșa
protopop.

Licitațiune

Biserica ortodoxă română din Gușterița publică licitațiune publică, care se va ținea în 5 Februar 1928, 135 lemne de foc, esența stejar și carpen, și 140 grămezi vârfuri.

Condițiunile se pot vedea la Oficiul parohial sau la Epitropia parohială, ori în ce timp.

Gușterița, la 23 Ianuar 1928.

1—2 (8) ILIE PERIA, epitrop.

— Băiete, dacă-ți vei ținea cuvântul, îți voi da și semănătura și vei primi și purcelul, și poate și alte daruri, pe lângă cele cerute. Ne-am înțeles?

— Așa, părinte.

— Atunci, vă rog, să ne ridicăm cu toții, să cerem Tatălui din ceruri binecuvântare peste graiul nostru și întărire trupului și sufletului, să ni-l și împlinim.

Se ridică apoi cu toții. Preotul îmbracă patrafirul. Și buzele lui rostesc rugăciune caldă, rugăciune ce trebuie să fie ascultată. Ear la urmă, în loc de «caldămaș», părintele scoase două prescuri și câteva mere rumene și le dă slugei sale să le împartă între cei mai mici ai lor de-acasă.

— Sântem oameni bătrâni. Dar, așa tomneală n'am mai văzut, crâsnice

— Îngerească tomneală, cântărețel! Nu-mi pare rău c'am rămas cu gâtul nestropit! Pr. A. Nana.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.